

Rethos – seiere og tapte kamper

I august 2018 sendte FO-Studentene inn høringssvar på forslag til nye retningslinjer for helse- og sosialfagutdanningene. Retningslinjene erstatter dagens rammeplaner. De nye retningslinjene er vedtatt og utdanningsinstitusjonene kan implementere dem allerede denne høsten. Alle skal følge de nye retningslinjene innen neste studieår.

FO-Studentene sendte inn høringssvar på barnevernspedagogutdanningen, sosionomutdanningen og vernepleierutdanningen.

Barnevernspedagogutdanningen

Gjennomslag

Vi har fått en rekke gjennomslag for temaer vi ønsket å styrke fokus på i utdanningen. Disse er:

- Rus og psykiatri
 - I retningslinjene har det blitt endret fra å 'ha kunnskap', til å 'ha bred kunnskap' om rus og psykiatri, noe som vil medføre et økt antall studiepoeng tilknyttet temaene.
- Familie- og nettverksarbeid
 - Retningslinjene er endret til at barnevernspedagoger skal 'ha bred kunnskap om familie- og nettverksarbeid'
- Kritisk refleksjon
 - Vi har fått gjennomslag for en tydeliggjøring av utdanningens fokus på å integrere teoretisk og praktisk kunnskap, og at studentene skal trenes i kritisk refleksjon over egen profesjon og profesjonsutøvelse.
- Funksjonsnedsettelse
 - Vi foreslo i vårt høringssvar at kunnskap om funksjonsnedsettelse skulle inn i retningslinjen. Det har vi fått gjennomslag for.

Tapte kamper

- For lite fokus på ferdighetstrening.
- FO-Studentene foreslo også et økt fokus på samhandlingskompetanse i retningslinjene. Det er ikke lagt inn føringer på samarbeid med andre studier under

utdanningen, og vi mener samarbeidskompetanse er alt for lite nevnt i de vedtatte retningslinjene til å ruste oss for fremtidens tjenester.

- I vårt hørings svar ga vi tydelig tilbakemelding om at forslaget til retningslinjer la opp til for stor grad av autonomi, og for liten grad av nasjonal standardisering. I de endelige retningslinjene har det i stor grad blitt gjort endringer i favør av utdanningsinstitusjonenes autonomi.
- I vårt hørings svar foreslo vi at retningslinjene bør legge noen overordnede føringer for studieprogresjon. Dette har vi fått delvis gjennomslag for gjennom et nytt avsnitt om studieprogresjon som sier at progresjonen i utdanningen skal bygges opp fra generell mot spesialisert kompetanse. Dessverre mener vi at dette ikke er tilstrekkelig til å sikre den graden av likhet mellom utdanningsstedene som vi mener er nødvendig, særlig med hensyn til den store autonomiteten utdanningsstedene har fått når det gjelder praksisstudiene.

Vernepleierutdanningen

Gjennomslag

- Seksualitet
 - Vi sendte inn forslag om å legge til at studentene skal ha bred kunnskap om alle menneskers rett til seksualliv, og hvordan møte personer med seksualisert atferd på en ivaretagende måte. I de vedtatte retningslinjene er det lagt til at studentene skal ha kunnskap om hvordan seksuelle og andre overgrep skal håndteres. Sammen med videreføringen av at studentene skal ha bred kunnskap om seksuell orientering, kjønnsidentitet og kjønnsuttrykk, anser vi det som at studentenes kunnskap om seksualitet har blitt betydelig styrket.
- Samhandlingskompetanse
 - det lagt mer fokus på tverrfaglig samhandling i retningslinjene, og tverrfaglig samarbeid er nå en betydelig del av utdanningen.

Vi i FO-Studentene ønsket også at "psykisk" foran "utviklingshemning" skulle bli fjernet. Dette er i tråd med Norsk Forbund for Utviklingshemmede (NFU) som konsekvent benytter "utviklingshemning" om både kognitive og fysiske hemninger, for å unngå misforståelser eller sammenligning med psykiske lidelser. Vi støtter NFU sin begrepsbruk og begrunnelse og er glade for at dette er ivare tatt i retningslinjene.

Tapte kamper

Det er mange av innspillene som ikke har fått gjennomslag i retningslinjene for vernepleierutdanningen. Her er forslagene våre som falt.

- Inkludere kunnskap om eldre menneskers rettigheter, og hvordan ivareta deres behov og medvirkningsmuligheter.
- Legge vekt på at studentene kan integrere teoretisk og praktisk kunnskap, og at de trenes i kritisk refleksjon over egen profesjon og profesjonsutøvelse i samhandling med andre.

FO-Studentene mener også at programgruppens forslag til nye retningslinjer hadde for lite fokus på ferdighetstrening

Vi ønsket oss også en språkvask der 'bruker', 'pasient' og andre betegnelser på mennesker som mottar tjenester fra vernepleier endres gjennomgående til "tjenestemottaker". Det er ikke tatt grep for å sørge for konsekvent begrepsbruk på tross av oppfordringen.

Det er heller ikke lagt til en engelsk tittel på utdanningen, slik som barnevernspedagogene og sosionomene har. Vårt forslag til engelsk tittel på vernepleier var "learning disability nurse".

Praksis

- Omfanget av praksisstudiene har gått fra minimum 35 uker veiledet brukerrettet praksis, til minimum 30 uker brukerrettet praksis. Det er også endret fra en beskrivelse av hva praksisstudiene skal innebære, til en oppfordring til hva de kan inneholde.
- Studentene skal gis mulighet til å komme med ønske om arbeidsområde for en av praksisperiodene. Dette for at studentene skal ha mulighet til å knytte kontakter på arbeidsmarkedet. Dette er ikke innfridd i retningslinjene.
- Veileder i praksis bør ha samme grunnutdanning som studenten, og skal inneha nødvendig veilederkompetanse. Studentenes rett på veiledning er ikke nevnt i retningslinjen, noe som vi anser som svært alvorlig for utdanningens kvalitet.

Sosionomutdanningen

Forslaget til retningslinjer for sosionomutdanningen var det best gjennomarbeidede forslaget, og vi hadde lite å klage på i vårt hørings svar.

Et av forslagene våre var å endre ordlyd om studentenes kunnskap om samfunnsarbeid. Vi mener det blir for spesifikt å presisere at studentene skal kunne anvende metoder i samfunnsarbeid. Samfunnsarbeid er et fag med ulike retninger, perspektiver og modeller tilknyttet seg. Vi mener det er riktigere å beskrive det som 'tilnærminger' heller enn konkrete modeller. Dette ble ikke innfridd.